

Základní škola a Mateřská škola Třebotov, příspěvková organizace

Hlavní 190, 252 26 Třebotov

IČ: 49855328, RED-IZO 600053300, č.ú. 0126592339/0800

e-mail: info@zstrebotov.cz, ID datové schránky: 3jx3r6f

www.zstrebotov.cz, telefon: 777 137 620, 774 712 720

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

PRO ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

OBSAH:

- Obecné cíle vzdělávání
- Formy zájmového vzdělávání
- Obsah zájmového vzdělávání
- Prostředky práce
- Délka a rámcový časový plán zájmového vzdělávání
- Tématické okruhy
- Charakteristika
- Materiální podmínky
- Podmínky přijímání, průběhu a ukončování vzdělávání žáků
- Personální podmínky
- BOZ
- Podmínky pro vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami
- Ekonomické podmínky

OBECNÉ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Činnost a vzdělávání ŠD naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem 561/2004 Sb. § 3 odst. 3. Činnost školní družiny je vymezena konkrétně v § 8-11 vyhlášky č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

1. Rozvoj osobnosti dítěte, jeho učení a poznávání, získávání informací v průběhu celého života.
2. Osvojování si základů mravních hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Pochopení zásad demokracie, rovnosti žen a mužů, respektu k etnické a kulturní identitě každého.
4. Poznávání národních a světových kulturních hodnot a tradic.
5. Získávání znalostí o životním prostředí, bezpečnosti a ochraně zdraví.
6. Výchova ke smysluplnému využívání volného času a vybavení žáků dostatkem námětů pro naplňování volného času. Založeno na základě dobrovolnosti. Hodnotíme snahu a proces, nikoli výsledek.
7. Rozvoj samostatnosti dítěte, schopnosti projevit se jako individuální osobnost působící na své okolí.

FORMY ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání se uskutečňuje:

- a) pravidelnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- b) příležitostnou zájmovou, výchovnou, rekreační nebo vzdělávací činností včetně možnosti přípravy na vyučování,
- c) individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů,
- d) využitím otevřené nabídky spontánních činností.

Pravidelnou denní docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců.

Pravidelnou docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání v rozsahu nejméně jedenkrát za 2 týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců, které není pravidelnou denní docházkou.

Nepravidelnou a příležitostnou docházkou se rozumí přihlášení k zájmovému vzdělávání v jiném rozsahu, než je uvedeno výše.

OBSAH ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Zájmové vzdělávání poskytuje účastníkům naplnění volného času zájmovou činností se zaměřením na oblasti, které jsou součástí každodenní nabídky aktivit.

Pravidelná činnost oddělení je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového, výtvarného či tělovýchovného charakteru. Dále pak vychovatelky s žáky pravidelně pracují na nácviku správného stolování a vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu, zdravé výživy a hygieny.

Příležitostné akce nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Např. mikulášská besídka, vánoční nadílka, výlety, karneval, divadelní představení, nebo pomoc při zápisu předškoláků do první třídy. Tyto akce přesahují rámec jednoho oddělení, někdy jsou určeny i rodičům a širší veřejnosti.

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální činnosti. Např. sebeobslužné činnosti v šatně, klidové činnosti po obědě, při pobytu venku a po organizované části programu v družině. Při volných hrách vychovatelka musí zajišťovat nejen bezpečnost žáků, ale také navozovat a podněcovat některé jejich vlastní aktivity.

Odpočinkové činnosti jsou klidové činnosti, ale také aktivní odpočinek (rekreační činnosti). Kompenzují jednostrannou zátěž během školního vyučování. Např. pohybové hry, organizované zájmové činnosti, poslechové činnosti, individuální hry. Tyto aktivity mohou být mnohdy rušnější, což ale nelze vždy považovat za nekázeň žáků.

Příprava na vyučování obsahuje nejen vypracovávání domácích úkolů, ale také didaktické hry, tématické vycházky, četbu atp. Vychovatelky zajišťují vhodné a klidné prostředí a zařazují přípravu na vyučování v době odpovídající vrcholu výkonové křivky.

Evaluace. Vychovatelka provádí evaluaci průběžně na úrovni ŠD. Využívání různých forem hodnocení, nastavování různých kritérií hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, důraz je kladen na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka. Je podporováno sebehodnocení žáka. Hodnocení vždy zohledňuje kontext, ve kterém probíhá, a směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákovy práce, ale také k posílení jeho motivace pro další činnost.

PROSTŘEDKY PRÁCE

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Nehodnotíme výsledek, ale proces, snahu a prožitek. Strategii pedagogické práce je respektování **požadavků** pedagogiky volného času.

Požadavek **PEDAGOGICKÉHO OVLIVŇOVÁNÍ VOLNÉHO ČASU:**

- navozovat a motivovat k nejrůznějším činnostem,
- vyvarovat se stereotypnosti aktivit,
- nabízet nové a atraktivnější činnosti,
- podněcovat zvědavost žáků přitažlivým navozením situace a zajímavými pomůckami.

Požadavek **DOBROVOLNOSTI:**

- vybírat činnosti přiměřené věku a momentálnímu stavu dětí,
- žáci by měli činnosti vykonávat dobrovolně na základě vzbuzeného zájmu a motivace (nikoliv jen pokynu).

Požadavek **ZAJÍMAVOSTI A ZÁJMOVOSTI:**

- využívat jiné postupy než ve škole,
- vycházet ze zájmu dětí, rozvíjet jej a podporovat.

Požadavek **AKTIVITY:**

- volit aktivity tak, aby se v nich uplatnili a mohli být úspěšní všichni žáci,
- zapojit děti do přípravy činností i týdenních plánů,
- společně hodnotit.

Požadavek **CITLIVOSTI A CITOVOSTI:**

- všechny činnosti by měly přinášet kladné emoce nejen z aktivity samé a z následné pochvaly, ale také z objevování nových obzorů či překonání překážek.

Požadavek **PROSTORU K SEBEREALIZACI:**

- vrcholným produktem by měla být radost žáka z objevování sebe sama, zvláště je-li kladně ohodnocen,
- společnými činnostmi si vytváří žádoucí sociální kontakty.

DÉLKA A RÁMCOVÝ ČASOVÝ PLÁN ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Časový plán naší školní družiny obsahuje deset měsíčních tematických projektů. Každý měsíc se zabýváme jedním tematickým celkem. Do týdenní skladby zaměstnání (viz třídní kniha) zařazujeme různorodé činnosti zaměřené na dané téma. Některá témata jsou zpracována ve spolupráci s třídními učitelkami 1. stupně a doplňují výuku, především prvouku.

Vzhledem k proměnlivé organizační struktuře oddělení, kroužků a jiných organizačních celků, nelze délku a časový plán stanovit jednotně či paušálně. Zájmové vzdělávání v ŠD je stanoveno na dobu trvání školního roku, tj. 10ti měsíců. Po dobu prázdnin, po projednání se zřizovatelem, se činnost ŠD přerušuje. Vychovatelky si z nabízených aktivit a akcí vybírají adekvátní činnosti pro svoje oddělení, čímž každá vychovatelka může postupovat jinak. Program je operativní, poskytuje možnost kreativně reagovat na změny podmínek a aktuální složení žáků, propojovat či obměňovat náplň tematických celků. Jeho podoba není konečná. Bude průběžně doplňován o další náměty a nápady.

TEMATICKÉ OKRUHY

1. POZNÁVÁME SE NAVZÁJEM, PRAVIDLA SOUŽITÍ A DOPRAVNÍ VÝCHOVA I.
2. PŘICHÁZÍ PODZIM
3. LIDÉ KOLEM NÁS
4. ČAS ADVENTNÍ A KOUZELNÝ ČAS VÁNOC
5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
6. POJĎME DO POHÁDKY
7. JARO, VÍTEJ!
8. LIDÉ A ČAS, DOPRAVNÍ VÝCHOVA II.
9. MÍSTO, KDE ŽIJEME
10. HURÁ NA PRÁZDNINY

1) POZNÁVÁME SE NAVZÁJEM, PRAVIDLA SOUŽITÍ A DOPRAVNÍ VÝCHOVA I.

Jací jsme, kde se učíme:

- poznáváme se navzájem, seznamujeme se s pravidly chování ve škole, ve školní družině, k sobě navzájem,
- sebepoznávací hry,
- schránka důvěry (kniha- Náměty pro školní družinu),
- téma kamarádství, pravidla soužití, žebříčky hodnot..., hrajeme si scénky na téma „Čím si kamarádi dělají radost,“ malujeme portrét kamaráda, poznáváme se po hlase nebo po hmatu, vyprávíme si o dobrých vlastnostech, o významu slov přítel, spolužák..., vytvoříme si seznam, co se nám na kamarádovi líbí (přehneme papír formou harmoniky a pošleme dál),
- vyrobíme si náramky přátelství z různých materiálů.

Nejsme všichni stejní:

- paralympiáda,

- povídání o tom, v čem jsou znevýhodněni někteří lidé, zkusíme se dorozumět bez mluvení (němí a neslyšící), pantomima, činnost s jednou rukou, půl hodiny poslepu (navigátor), malovat ústy, cvičit hmat - určovat předměty.

Všude žijí lidé:

- jak žijí obyvatelé v různých světadílech, cizokrajná jídla, zážitky z cest a dovolených.

Jak se správně chovat:

- formou her, scének a povídání si připomínáme jak zdravit, podat ruku, požádat, poděkovat, jaká známe „kouzelná slova,“ jak se mají chovat dívky ke klukům a naopak, jak děti k dospělým a naopak, procvičujeme vhodné a nevhodné chování v dopravních prostředcích, na chodníku, při nákupu,
- správné mluvení, jazykolamy, vyprávění, čtení s porozuměním,
- správné stolování, prostřít stůl, skládat ubrousky, zahrát si na hostinu, správné návyky u stolu, chování v jídelně,
- učíme se toleranci a pořádku,
- hledáme věci, které můžeme pochválit a ocenit, hra na pesimisty a optimisty, za co pochválíme spolužáka, „obrácení žalobníci,“ besedujeme o tom, čím si můžeme pomáhat, čím pomáháme dospělým, zavedeme si deník dobrých skutků, přemýšlíme o vandalismu.

Orientujeme se ve škole:

- zjišťujeme, kdo v naší škole pracuje, píšeme reportáž o naší škole - ilustrujeme ji, zdobíme ŠD, vymýšlíme logo, chystáme se i vydat školní časopis s reportáží o události ve ŠD, hledáme v okolí ukrytý poklad - orientační soutěž, tvoříme papírový model školy a jejího okolí.

Cesta do školy a domů, Dopravní výchova I.

- sledujeme provoz při vycházce, poznáváme dopravní značky, nacvičujeme bezpečné přecházení, bezpečnou cestu do školy a ze školy, hrajeme si na dopravním hřišti, uspořádáme jízdu zručnosti ve spolupráci s MŠ, výtvarně znázorňujeme dopravní prostředky,
- pravidelné vycházky do okolí.

2) PŘÍCHÁZÍ PODZIM

V zahradě, v lese, zvířata v přírodě i doma:

- povídáme si o počasí, pohybově si předvedeme vítr, znázorníme mlhu,
- kreslíme podzimní krajinu, zdobíme okna, tvoříme nástěnku,
- dračí týden, proč se pouští draci, hra na dračí ocásky...,
- poznáváme ovoce a zeleninu - ochutnávka, hmat, modelování, magnety, slovní popis,
- ptáci - kteří odlétají a kam, hra „všechno lítá“,
- sv. Martin,
- pozorujeme změny přírody na podzim, vybereme si „naš strom,“ který pravidelně sledujeme, porovnáváme koruny stromů s listy, všímáme si barev, tvoříme koláž z listů, otisky...,
- sbíráme podzimní plody - výroba ozdob, drobných šperků, strašidel, domečků,
- poznáváme brouky, čteme si knížku Ferda mravenec,
- hrajeme pexesa s rostlinami a zvířaty,
- malujeme na kameny, naučíme se některé pojmenovat,
- hrajeme slovní hru na začáteční písmena názvů rostlin a zvířat,
- z rozstříhaných obrázků zvířat tvoříme montáže a koláže,
- hrajeme pohybové hry na téma zvířata - žabáky, čápi, želvy, hadi...,

- bramborový týden - co všechno víme o bramborách, razítka z brambor, pohybové hry - hledání, přenášení, poznávání po hmatu, pečení v popelu nebo v troubě, pokus na důkaz škrobu v bramborách,
- pravidelné vycházky do okolí.

3) LIDÉ KOLEM NÁS

Rodina

- pojmenování členů rodiny, miminko v rodině, domácí zvířata, rostliny,
- hra na rodinu, přidělit role, podle chování hádat kdo je kdo, seřadit se podle stáří,
- besedujeme o tom, co očekáváme od rodičů a co oni od nás,
- seznamujeme se s povoláním našich rodičů, předvádíme, kreslíme,
- povídáme si o tom, kolik máme babiček a dědečků, jestli s námi bydlí, jak jim pomáháme, jaká měli povolání,
- učíme se názvy příbuzenských vztahů - sestřenice, bratranec, zeť, strýc atd.,
- předvedeme si rodinnou oslavu,
- pokusíme se sestavit rodokmen rodiny,
- přineseme si fotografie z dětství našich rodičů a svoje, pozorujeme podobnost a fáze života.

Kým se chceme stát?

- hrajeme si na různá povolání (prodavač, lékař, pošťák...),
- kreslíme, čím bychom chtěli být,
- povídáme si, proč se nám některé povolání líbí, co je třeba pro tuto profesi umět,
- která povolání najdeme v naší vesnici (exkurze do některé dílny),
- s čím kdo pracuje.

Jak se žilo dřív

- jaké povinnosti měly děti dříve - ukázky z knížek, jak pomáháme doma my,
- vybavení domácnosti - dnes a dříve, poznáváme domácí spotřebiče; určujeme, k čemu se používají,
- oblečení - co se nosilo dříve,
- návštěva tvrze,
- vytvoříme domovní znamení pro náš domov,
- porovnáváme, jak vypadaly domy dříve a dnes,
- v encyklopediích vyhledáváme, jak se žilo na hradech a zámcích,
- pravidelné vycházky do okolí.

4) ČAS ADVENTNÍ A KOUZELNÝ ČAS VÁNOC

- čert a Mikuláš, čertovská diskotéka,
- výrobek s mikulášskou tematikou, nadílka,
- poznáváme tradice a lidové zvyky,
- černá hodinka,
- výroba dárků, výzdoba ŠD, ozdoby z různých materiálů (papír, sláma, sádra,...),
- myslíme na zvířátka, zhotovení krmítka, hledání krmelce.

Čas adventní

- čteme si vánoční příběhy,

- vyrábíme si adventní kalendář nebo věnec,
- učíme se koledy,
- pečeme perníčky nebo jiné jednoduché vánoční cukroví,
- učíme se balit dárky, vyrábíme jmenovky, přáníčka,
- uspořádáme si vánoční nadílku, připravíme dárečky pro své kamarády, pouštíme skořápky se svíčkou, lijeme vosk, vysvětlujeme si význam těchto zvyků.

Hrátky na sněhu

- bobování, stavba sněhuláků, stopovaná ve sněhu, vyšlapávané obrázky,
- pravidelné vycházky do okolí.

5) ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Zimní radovánky

- otužilci, cvičíme venku, stavba sněhuláka,
- stopy zvířat,
- hod sněhovou koulí, kreslíme do sněhu,
- bruslení.

Zachránci

- učíme se používat lékárníčku, zásady první pomoci,
- přenášíme zraněného, fixujeme zlomeninu,
- jak předcházet nebezpečí úrazu,
- jak telefonovat, ohlásit úraz, modelové situace,
- jak se vyhnout kontaktu s cizím člověkem,
- beseda s policií,
- poznávat léčivé a jedovaté rostliny,
- povídání o nebezpečnosti léků,
- hra na lékaře a pacienta, vyprávění o svých úrazech, jak se jim dalo předejít, co vážného se mohlo stát,
- exkurze do místní nemocnice,
- do obkreslené siluety jednoho z dětí doplňujeme důležité lidské orgány,
- soutěž „jak znám své tělo“,
- zjišťovací soutěž o zajímavostech lidského těla (kolik vážíme, měříme...).

Správná výživa

- sestavíme desatero správné výživy,
- kreslíme ovoce a zeleninu,
- poznáváme jídlo všemi smysly (čich, chuť, hmat),
- co jsou vitamíny, připravíme si ovocnou nebo zeleninovou pochoutku,
- zahrajeme si na nákup zdravých potravin.

Čistota půl zdraví

- jak se správně oblékat, oblékáme papírové panáčky,
- význam hygieny, proč je důležité mýt si ruce, zásady při stolování, při kašli a rýmě,
- beseda se zdravotní sestrou.

Režim dne

- vysvětlujeme si zásady pravidelného denního režimu, jak rozložit povinnosti a zábavu,

- kreslíme, co nás baví nejvíc a co nejméně,
- předvádíme si jednotlivé činnosti denního režimu,
- hra na odhad času,
- zjišťujeme, co je pro koho odpočinek,
- povídáme si, jak trávíme víkend,
- seznamujeme se s křivkou výkonnosti člověka v souvislosti se školní přípravou,
- cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost, turnaj ve společenské hře,
- pravidelné vycházky do okolí.

6) POJĎME DO POHÁDKY

Karneval

- vyprávíme si masopustní zvyky,
- vyzdobíme družinu maskami,
- soutěž o nejkrásnější masku,
- kreslíme zážitky z karnevalu.

Pohádky

- anketa o nejoblíbenější pohádkovou postavu,
- tvoříme pohádkové postavičky, loutky, zahrajeme si pohádku,
- vytvoříme vlastní leporelo se svojí pohádkou, každý vymyslí svoji část,
- pohádkové úkoly, Medvídek Pú,
- pohádkové testy na znalosti pohádek a procvičování paměti.

Scénky

- zahrajeme si na redaktory z televize, na novináře, zkusíme rozhovor,
- konkurz do filmu,
- ztráty a nálezy - jak se zachovat, když se ztratíme, když potkáme kamaráda, který zabloudil, nebo když najdeme cenné předměty,
- sedmilháři, soutěž vypravěčů,
- šoumen třídy,
- pravidelné vycházky do okolí.

7) JARO, VÍTEJ!

Vynášení zimy

- výroba Morany,

Velikonoce

- barevné dny ve školní družině i ve škole,
- besedujeme o lidových tradicích a zvycích týkajících se jara,
- čteme úryvky z knížek,
- vyrábíme tradiční předměty, zdobíme třídy a okna.

Příroda se chystá na jaro

- na vycházkách pozorujeme změny v přírodě,
- připomínáme si pravidla chování v přírodě,

- poznáváme ptáky, posloucháme ptačí hlasy, studujeme atlas ptáků,
- modelujeme hnízdo s mládřaty,
- učíme se názvy stromů a rostlin, pojmenovávat části rostlin,
- na vycházkách pozorujeme práci na poli,
- poznáváme zemědělské stroje,
- zjišťujeme, co se pěstuje na zahrádkách,
- turnaj v kuličkách, v petanque.

Jak se budí semínko

- pozorujeme klíčení semínek, zaznamenáváme, jak rostou,
- čteme si pohádku „Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko“,
- vymyslíme si vlastní zaklínadlo, kterým se semínko budí,
- zkusíme pokus s obarvením vaty – vyroste barevná rostlina?

Ochrana životního prostředí

- probíráme, co přírodě škodí, co do lesa nepatří,
- vytvoříme plakát s tématem ochrany životního prostředí,
- cvičíme třídění odpadu, vysvětlujeme si jeho význam,
- uspořádáme úklid lesa nebo okolí školy,
- vytvoříme výstavku z různých přírodnin (do bonboniéry),
- vyprávíme si o útulcích a případech týrání zvířat.

Zvířata na jaře

- zjišťujeme, která zvířata přezimovala, kde spala?
- kteří ptáci přiletěli?
- hrajeme hru na rodiče a mládřata (najít se po hlase),
- učíme se správné názvy mládřat,
- určujeme části zvířecího těla (skládanky),
- říkáme si, jaký je užitek z domácích zvířat,
- hrajeme hru „poznej po hlase“,
- skládáme origami zvířat, rozdělíme na ZOO a les,
- soutěžíme, kolik známe písniček o zvířatech,
- hrajeme scénky z pohádek, ve kterých se vyskytují zvířata,
- péče o domácího mazlíčka (zvířátko v družině)
- soutěžíme se zvířátky, pohybové hry.

8) LIDÉ A ČAS, DOPRAVNÍ VÝCHOVA II.

Rok, měsíce, týden

- vyrobíme kalendář s námětem ročních období,
- zahrajeme si pohádku o 12 měsících,
- naučíme se měsíce pojmenovat, charakterizovat a seřadit,
- zhotovíme si posuvný kalendář, označujeme dny v týdnu,
- při hře v terénu správně seřadíme zašifrované dny,
- procvičujeme, co znamená včera, zítra...

Měření času

- jaká známe měřidla času (výstavka, kreslení),
- určujeme kolik má den hodin, hodina minut, co je základní jednotka času,
- hrajeme hru na odhad času, „Honzo vstávej“,

- procvičujeme pojmy – ráno, dopoledne, večer..., vyrobíme si krabičky s těmito pojmy a doplňujeme do nich příslušnou činnost,
- pantomimicky předvádíme činnosti podle času na hodinách,
- zjišťujeme, co jsou časová pásma,
- „cesta do pravěku“ studujeme v encyklopediích, jak se vyvíjel člověk.

Volný čas

- vytvoříme společně časový plán činností v ŠD,
- vyprávíme si, co znamená přijít včas a co pozdě, co nás o čas okrádá, co zdržuje, jak ho můžeme ušetřit,
- spěch přináší zranění a chyby,
- vytvoříme si vlastní časový plán na víkend, zjišťujeme, co jsme splnili a co ne,
- kreslíme naše nejoblíbenější činnosti ve volném čase, jak tráví volný čas ostatní členové rodiny.

Den Země

- aktivity spojené s oslavami Dne Země.

Dopravní výchova II.

- cestování - modelové situace o chování v dopravních prostředcích,
  - chování na výletě,
  - prstem na mapě,
- jízda zručnosti na kole – na dopravním hřišti MŠ,
- testy z dopravní výchovy,
- beseda s policistou o dopravních předpisech,
- soutěž ve znalosti dopravních značek,
- plánek obce včetně dopravního značení,
- dopravní spojení v naší obci a seznámení s jízdním řádem,
- naplánovat třídní výlet (viz. doplnění k Prvouce 3. tř.)

Čarodějnická noc

- vyrábíme čarodějnice z hadříků,
- opékání buřtů na školní zahradě,
- vyprávíme si o tradici pálení čarodějnic.

9) MÍSTO, KDE ŽIJEME

Náš dům

- popisujeme domy, v nichž bydlíme, a jejich zařízení,
- stavíme náš dům ze stavebnicových dílů,
- vymýšlíme dům snů.

Naše vesnice

- popisujeme cestu do školy – dopravní situace, značky,
- na vycházce hledáme zajímavosti naší obce, stromy, sochy, stavby, pomníky, vodní toky,
- tvoříme plánek vesnice, mapu místa, které známe,
- putujeme na určené místo podle plánu,
- hrajeme si na turistického průvodce vesnicí – co je u nás zajímavého,
- vyhledáváme místní pověsti a příběhy,
- zjišťujeme instituce v naší obci, seznamujeme se s jejich posláním,
- beseda s hasiči, prohlídka zbrojnice, OÚ.

Hrajeme si na poštu (hasiče)

- posíláme dopisy, doručujeme, píšeme adresu, kupujeme známky, posíláme pohled.

Seznamujeme se s mapou

- vysvětlujeme si pojmy nížina, pahorkatina, pohoří,
- soutěžíme ve znalosti názvů měst a obcí,
- povídáme si o rozdílech mezi vesnicí a městem (výhody, nevýhody),
- stavíme plastickou krajinu z písku, kamínků, větviček....,
- učíme se mapové značky, světové strany,
- seznámení s aplikací Mapy na ICT zařízení.

Den matek

- vyrábíme dáreček, přáníčko pro maminku.

10) HURÁ NA PRÁZDNINY

Den dětí

- zábavné odpoledne plné legračních her, soutěží a odměn.

Sportovní olympiáda

- kreslíme sportovce, plakáty, diplomy,
- vymýšlíme disciplíny, stanoviště,
- zahrajeme si na rozhodčí, pojem „fair-play“.

Letní příroda

- objevujeme přírodní zajímavosti a pochoutky z různých zemí,
- vysvětlujeme si, jaké je počasí v létě, proč jsou bouřky, jak se při nich chovat,
- poznáváme letní rostliny a lesní plody, určujeme léčivé a jedovaté, lisujeme a kreslíme,
- sestavíme si test o chování v lese (prvouka – 1.roč.),
- povídáme si o obyvatelích rybníka,
- připomínáme si zásady bezpečného koupání v přírodě,
- při vycházce do polí poznáváme obilí, zjišťujeme, co se z kterého vyrábí,
- vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě,
- zásady bezpečné manipulace s ohněm,
- učíme se: druhy ohňů, zacházení se sirkami a rozdělávání ohně.

Jedeme na výlet

- formou soutěžních otázek a odpovědí dětem předkládáme různé situace, u kterých zdůvodňují své odpovědi, jak se zachovat,

- putování autem po mapě, slepá mapa,
- poznáváme hrady a zámky – pexesa, pohlednice, učíme se názvy,
- dotazník zaměřený na první pomoc při cestování,
- podle obrázků třídíme, jaké je na výlet vhodné oblečení a co si zabalit do batůžku.

Výše uvedené tematické okruhy slouží mimo jiné k rozvoji klíčových kompetencí žáků, jakými jsou například:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- komunikativní kompetence
- sociální a interpersonální kompetence
- občanské kompetence
- kompetence k trávení volného času

CHARAKTERISTIKA

Školní družina nabízí žákům prvního stupně možnost zajímavého a aktivního trávení volného času. ŠD není pokračováním výuky a neměla by být chápána jako sociální služba.

Při plánování zájmových činností ve školní družině vycházíme z plánu ŠVP školní družiny. Úzce spolupracujeme s třídními učiteli dětí. Současně je naší snahou děti nepřetěžovat a umožnit jim odpočinek po vyučování. Respektujeme individuální zvláštnosti, věk a potřeby dětí. Vedeme je ke smysluplnému využívání volného času. Důraz klademe na spontánní činnost. Stravování žáků probíhá ve školní jídelně, která je v budově školy a pitný režim je rovněž zajištěn.

MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Materiální podmínky naší školní družiny jsou velmi dobré. Školní družina je součástí základní školy a využívá pro svou činnost vlastní prostory. Nachází se v nové budově, v přízemí vedle školní jídelny. ŠD má tři nová, moderně vybavená oddělení s možností propojení. Prostory ŠD svým uspořádáním odpovídají potřebám dětí mladšího školního věku. Jednotlivá oddělení jsou vybavena dostatečným množstvím společenských her a stavebnic. ŠD má k dispozici také interaktivní tabuli. K dalšímu vybavení patří nejrůznější pomůcky a nástroje pro výtvarnou a rukodělnou zájmovou činnost, (např. vodové barvy, tempery, štětce, voskovky, barevné papíry, krepové papíry, čtvrtky atp.). Vybavení ŠD je průběžně aktualizováno a doplňováno tak, aby odpovídalo potřebám dětí. Prostředí je bezpečné a splňuje estetická kritéria. K pohybovým aktivitám mohou žáci využívat školní zahradu s průlezkami, domečkem na hraní, houpačkami, hřištěm na míčové hry, aj. V maximální možné míře je zařazována tělovýchovná činnost, výtvarné a pracovní činnosti. Velký důraz klademe na pobyt žáků v přírodě.

PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ, PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Jsou stanoveny v souladu s vyhláškou č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání ve znění pozdějších předpisů. Přihlašování a odhlašování žáků do ŠD zajišťuje vedoucí vychovatelka.

Podmínkou pro zařazení žáka do ŠD je řádně vyplněná přihláška. Nejpozději první školní den jsou žákům rozdány formuláře přihlášek, na základě předběžných přihlášek podávaných v červnu. Délka zájmového vzdělávání je na dobu jednoho školního roku. Na začátku školního roku je vždy třeba podat novou přihlášku. Rozhodnutí o přijetí je zákonným zástupcům oznámeno, vedoucí vychovatelkou, v průběhu prvního školního týdne osobně, telefonicky nebo písemně.

O zařazení žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Přednostně jsou přijímáni žáci 1. a 2. ročníku. A dále dle kritérií pro přijímání, zveřejněných na stránkách školy. Rodiče nebo jiní zákonní zástupci žáka přihlášeného k pravidelné docházce do ŠD sdělí rozsah docházky a způsob odchodu žáka ze ŠD v přihlášce, která je platným dokumentem školy (ke stažení na stránkách školy).

Ředitelka školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze ŠD, pokud tento žák soustavně porušuje nebo nějakým významným projevem porušil kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD, porušuje školní řád nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

Odhlášení žáka je možné během celého školního roku pouze písemnou formou. Změny v přihlášce oznámí rodiče vychovatelce písemně s podpisem a datem.

Docházka je povinná, rodiče omlouvají nepřítomnost dítěte písemně, nebo telefonicky.

Pokud žák navštěvuje kroužek probíhající ve škole, po dobu jeho trvání přebírá odpovědnost vedoucí lektor, ten si také žáky osobně vyzvedává a opět vrací do školní družiny. Odchod žáka na kroužek probíhající mimo školu, je považován za odchod ze školní družiny.

Další ustanovení:

Má-li být dítě uvolněno z družiny dříve, než v hodinu určenou na přihlášce do školní družiny, musí se předem prokázat **písemným** oznámením zákonného zástupce. Žáka **nelze** uvolňovat na základě telefonátu, SMS nebo ústního vzkazu. Formulář je ke stažení na stránkách školní družiny.

Děti je možné vyzvedávat **do 13:00 nebo po 15:00**. Čas od 13:00 do 15:00 je vyhrazen na aktivity ve ŠD nebo pobyt venku.

Pokud si žáka, který odchází domů s doprovodem, nevyzvedne nikdo z uvedených osob v zápisním lístku do 17:00 hodin, spojí se vychovatelka telefonicky s rodiči nebo zákonným zástupcem, případně s náhradním kontaktem uvedeném v přihlášce. A dále postupuje dle ustanovení v Řádu školní družiny.

Školní družina má tři oddělení, celková kapacita je 75 žáků.

Provoz školní družiny:

Ranní školní družina v době od 6:30 do 7:45 hod.

Odpolední školní družina v době od 11:40 do 17:00 hod.

Slučování oddělení v průběhu odpoledne:

od 15:30 hod. jsou všechny děti sloučeny do propojeného I. a II. oddělení.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogické působení zajišťují tři plně kvalifikované vychovatelky. Všechny pracovnice rozvíjejí svoji činnosti u dětí sociální kompetence, komunikaci, sebevědomí, schopnost být sám sebou a dovednosti přizpůsobit se životu v sociální skupině. V rámci možností časového plánu dětem nabízejí co nejširší a nejpestřejší nabídku volnočasových aktivit přiměřených jejich věku. Znají bezpečnostní předpisy pro práci se žáky.

Vychovatelky rozšiřují svoji kvalifikaci samostudiem odborných časopisů a literatury. Dále také využívají nabídky akreditovaných kurzů a školení v rámci DVPP.

Vedoucí vychovatelka:

Bc. Jitka Palečková

Tel.: 727 867 788

e-mail: jitka.paleckova@zstrebotov.cz

BOZ

Bezpečnost ve všech prostorách je zajištěna:

- vnitřním řádem školy,
- vnitřním řádem školní družiny,
- vnitřními řády specializovaných učeben (Cvk, Tv ...),
- dodržováním vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb. o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání mladistvých.

Všechny děti ve ŠD jsou poučeny o zásadách bezpečnosti, vychovatelky jsou seznámeny s bezpečnostními předpisy a základy první pomoci. Prostory odpovídají normám o teple, světle a větrání, dodržujeme pitný režim.

ŠD zajišťuje psychosociální podmínky:

- vytvářením příznivých sociálních podmínek, komunikací, otevřeností, tolerancí, empatií, spoluprací a vzájemnou pomocí,
- respektem k potřebám jedince, činností vycházející ze zájmu žáků,
- motivujícím hodnocením v souladu s individuálními možnostmi dětí,
- ochranou žáků před šikanou a dalšími patologickými jevy

Nastavenými pravidly chování a vhodným režimem žáků s dostatkem relaxace a aktivního pohybu vytváříme zázemí pro rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře.

PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami je podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost. Vychovatelky úzce spolupracují s třídními učitelkami, výchovnou poradkyní a rodiči.

Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízí školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Žákům je poskytována přímá podpora, která slouží jednak ke zjištění úrovně znalostí a dovedností žáka v jednotlivých oblastech a dále ke zmapování možných forem podpory žáka. Dále je žákovi poskytnuta pomoc takovou formou, která přesně odpovídá jeho aktuálním možnostem. V neposlední řadě žák získává okamžitou zpětnou vazbu o výsledcích své činnosti.

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Finanční prostředky na provoz čerpáme jak z provozního rozpočtu školy, tak i z úplaty za zájmové vzdělávání.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. (školní zákon) podle §123, odst. 4 byl stanoven měsíční poplatek za poskytování školské služby (školní družina) 200,- Kč měsíčně, na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD. Platí se pololetně ve výši 1200,- Kč převodem z běžného účtu na účet školy: 0126592339/0800.

Z těchto prostředků je na materiál, pomůcky a Vánoční nadílku pro všechna tři oddělení vyhrazeno 30.000,- ročně.

Pokud je v kalendářním měsíci omezen nebo přerušen provoz školní družiny po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně sníží. Pojmem „5 dnů“ se rozumí dny, kdy jinak školní družina poskytuje zájmové vzdělávání.

Příspěvek na kulturní akce a odměny pro děti je 200,- Kč za pololetí. Platí se v hotovosti vychovatelkám.

Tento dokument nabývá platnosti dne: 1. 9. 2022

Vydala: Mgr. Jana Hančová

ředitelka školy